

כיוון חרש

ניסן-אייר תשע"ו מאי 2016

המגזין לאזרח הוותיק ברעננה

גיליון 227

"לא נעצר
ארץ גדולה ורבה
אין לנו בה רגע מנוח
לנו קורא המרחב
האפק הפהיר
ארץ גדולה ורבה
ועל גבה אלף שנותיה
לנו קורא המרחב
לבנו עוד צעיר"

(יורם טהרלב)

יום עזמאות אהה

מסלוניקי בעצב ושמחה 4-5 מתעדת הסיפורים 6-7

מדורים קבועים: ספר - הצגה - אופנה - טיול - טכנולוגיה - עברית - בישול - תזונה - טריוויה

עצמות

לפעמים מתחשק לי לעשות delete על המדינה ואז, לא מייד, אחרי שעות אחדות, לעשות restart, דהיינו לאתחל את המדינה מחדש. יש לזה הרבה יתרונות. קודם כל, לא כל המידע הולך לאיבוד, ולא ממש מתחילים מהתחלה, כך שאם הקפדנו לשמור בקבצים מסודרים את כל הטוב, הם ימשיכו לשרת אותנו גם בעתיד. שנית, הכיבוי עשוי לגרום לשוק קטן בקרבנו, להבין שלא לעולם חוסן, שאי אפשר למתוח את החבל יותר מדי. משהו רע הרי יקרה בסוף.

כולנו כאיש אחד בושים ונכלמים במעשי השחיתות המתועבים הקמים לעשוק אותנו השכם והערב, כולנו קצנו בניצול לרעה של בעלי הסמכות במעמדם כדי להטריד, לאנוס, לסחוט ולעלוב באחר או באחרת, כולנו עייפנו ממשחקי הפוליטיקאים החפצים בעיקר בייקום הם, כולנו נבוכים אל מול הפקרת עניי המדינה כולם ושורדי השואה בכללם לחיים של קלון וכלימה, כולנו מותשים מתאונות הדרכים, מהפיגועים, מרציחות הסתם במועדונים, מהתעמרות המוסדות באזרח הקטן, מהמשחקים של הגדולים בכספי הפנסיה שלנו, מסגנון הדיבור החצוף של הישראלים שכבר מזמן איבד את החן שלנו, מהבטחות השווא והשקרים - בקיצור, עושה רושם שכולנו רוצים התחלה חדשה. אבל כאמור, לא לגמרי חדשה. יש לנו בקבצים השמורים מאגר עצום של אנשים נהדרים, של יצירתיות פורצת גבול, של הישגים מדעיים חובקי עולם, של סולידריות ועזרה לזולת שאין לה אח ורע בעולם, של עשייה חברתית, תרבות ואומנות מהשורה הראשונה, טבע מופלא, גסטרונומיה יוצאת דופן, ארכיטקטורה מעוררת השתאות, ובעיקר, אנשים כל כך איכותיים המשמשים מודל לחיקוי כאן אצלנו וגם בעולם.

Mehulal2@netvision.net.il

עמותת "כן לזקן" מסירה את הכפפות

מאת: מאיר חוטקובסקי

נתן לבון, יו"ר העמותה "כן לזקן", שבע הבטחות לשיפור מצבם ואיכות חייהם של זקני המדינה. בהודעה לעיתונות מאשים לבון את ראש הממשלה וטוען שעליו לתת הסבר: "על ההזנחה הממושכת, ההשפלה, ההתעללות האכזרית וארוכת השנים בזקנים, ועל כול אלו, עליו לתת את הדין על פי החוק נגד התעללות בזקנים וחסרי הישע וחוק כבוד האדם וחירותו".

לדבריו של לבון, למרות היותו של בנימין נתניהו, ראש הממשלה, תלמידו של זאב ז'בוטינסקי שחקק במשנתו כי יש לספק לאדם את צרכיו הבסיסיים: מזון, מעון, מרפא, מלבוש ומורה, הוא מתנכר לכל הבטחותיו שניתנו לציבור הזקנים בשנת 2006 והוא הוא האחראי למצבם "המבזה והלא מכובד של הזקנות והזקנים הנמצאים במקום האחרון לפי מדדי OECD".

בקשת המערכת לתגובה ממשרד ראש הממשלה לא נענתה.

meir-ch@bezeqint.net

+ / - פלוס מינוס

פלוס

איך מחזקים את הקשר בין הגיל השלישי לגיל הראשון? בין העבר לבין ההווה? פרויקט "אמץ אתר" עושה בדיוק את זה. כבר שמונה שנים שוותיקי העיר מספרים לתלמידי כיתות ד' אודות מורשת העיר, ואלה מצידם הציגו לפני הפסח את סיפורי המורשת בפני קהל רב של אנשים שכלל את בני משפחותיהם, בכירי העירייה, נציגי המועצה לשימור אתרים ותלמידי מערכת החינוך. הנאה רבה נרשמה על ידי כל המשתתפים.

עוד פלוס

ספר הרחובות של רעננה יצא לאור כבר בשנת 2000. מטרתו הייתה לספר לתושבים מה מסתתר מאחורי שמות הרחובות בעיר. בימים

אלה יוצאת מהדורה מחודשת ובה 40 רחובות חדשים על שם זמרים ויוצרים ישראלים, עוזי כהן, שהיה סגנו של ראש העיר בילסקי שנים רבות, וגם על שמו של אלי הורביץ, יו"ר "טבע" ברחוב שנושק לקמפוס הארצי שיוקם לקראת המעבר של חברת "טבע" לרעננה. זוהי מתנה יפה שמעניקה העיר לתושביה לכבוד יום הולדתה ה-94.

עורכת ראשית: מלכה מהולל

עורכת לשונית: לאה הראל

חברי המערכת: נילי אפלבוים, אביבה אסיאו, בלומה בינשטוק, שלמה בינשטוק, נח הורניק, יהודית הלפר, ברכה ויסברט, מאיר חוטקובסקי, לאה קליין, אורה צרויה, אביבה קניג, רות רסין.

צלם המערכת: מוטי בן-ארויה

כתובת המערכת: רח' ההגנה 114 רעננה, מיקוד 4331125

טלפון: 09-7747041, פקס: 09-7729320

המ"ל: העמותה למען האזרח הוותיק ברעננה

מודעות לפרסום: זכות מרים

נייד: 052-2546043

גרפיקה: מנדל עיצוב והפקות דפוס (אנה קירי)

תגובות לכתבות בעיתון ניתן לשלוח לכל אחד מחברי המערכת.

ראה מייל בתחתית הכתבות.

תמונת שער:

פפז (יוסף) זרעיה

צילמה: מלכה מהולל

צילום: מוטי בן-אדווה

אריק אורלב

✪ מאת: לאה קליין

"אומר לך את האמת", אמרתי לאריק בדחילו ורחימו בתחילת המפגש, "די חששתי מהפגישה. נראית לי בן-אדם מאוד רציני, קצת מרוחק.... מישהו שקשה להתיידד איתו".

"באמת?" הוא שאל – ולהפתעתי ראיתי חיוך בזווית פיו.

אז מי אתה אריק? "אני נשוי לרבקה משנת 1972. היא הייתה צוערת בקורס קצינות, ומישהי עם חזון שידכה בינינו. עובדה, ארבעים וארבע שנים, שתי בנות, בן אחד וארבעה נכדים מאוחר יותר ואנחנו עוד חזק ביחד. נולדתי בשנת

1946 בעיר קרסנודר שברוסיה, לא רחוק מהים השחור. הוריי ואחותי ז'ל ברחו מפולין לרוסיה בפלישת הגרמנים לפולין ושהו במחנות עבודה בסיביר במהלך כל המלחמה. אני נולדתי אחרי סיום המלחמה ומעולם לא רציתי לחזור לשם. הייתי בן שלוש וחצי כשהגענו למחנה קליטה "שער העליה" בחיפה. אבא היה שען ופתח חנות לשעונים ואמא עקרת בית. בסוף התיכון למדתי לתואר ראשון ושני כימיה בטכניון ואז התגייסתי לחיל האוויר. עשיתי שם הסבה למחשבים והשתחררתי מהצבא בשנת 1988 בדרגת אלוף משנה."

מתי הגעת לרעננה? "בשנת 1984. גרנו עדיין בשלושה וחצי חדרים ברמת השרון ורצינו להגדיל את המשפחה. רעננה הייתה אז זולה משמעותית מרמת השרון. פה הצטרפתי לקבוצת מתנדבי "צוותא" - קבוצה חברתית, שעסקה בהבאת פעילות תרבותית לעיר. בשנים האלה גם סיימתי תואר שני במינהל עסקים ב'בר-אילן'. כשהשתחררתי התקבלתי לתפקיד מנכ"ל חברת "מחיש - שירותי מחשב", חברה בת של בנק מזרחי. לאחר 16 שנה בתפקיד זה פרשתי פרישה מוקדמת בגיל 58."

למה פרשתי? "כדי להעיר חלומות רדומים."

כל כך צעיר - ולא חששתי? "אני לא - אשתי נלחצה."

מדוע דווקא היא? "רבקה אשתי פחדה שאסתובב יותר מדי בבית. היא עובדת סוציאלית במקצועה, שבין עיסוקיה הנחתה קבוצות בהכנת עובדים לפרישה מוקדמת... אחרי זמן קצר כבר לא ידעה היכן למצוא אותי. רקדתי ריקודי עם, למדתי ברידג', השתתפתי בקורס טלוויזיה קהילתית, הצטרפתי לוועד העמותה למען האזרח הוותיק ואז... החלטתי שזו התקופה שלי להגשים חלומות."

הים? "עשיתי רישיון טייס פרטי בהרצלייה וגם רישיון סקיפריס (משיטי יאכטות), הלכתי את כל שביל ישראל ברגל, מדן ועד אילת. אני לא יכול לשכוח את התצפית על מפרץ אילת כשסיימתי את החלק האחרון של המסלול. נרשמתי גם ללימודי היסטוריה ופילוסופיה של המדעים בבר-אילן, כתבתי מספר מאמרים ל"גליליאו", מגזין חודשי למדע פופולרי..."

יש לך יאכטה? "לא. אומרים שלבעלי יאכטות יש שני רגעים מאושרים: אחד כשהם קונים יאכטה והשני כשהם מוכרים אותה. אנחנו חבורת סקיפריס פנסיונרים שחברים במועדון יאכטות בהרצלייה, נפגשים כל יום חמישי בבוקר במרינה, מזמינים אורחים ומשפחה להפליג אתנו, מפליגים שלוש שעות וחוזרים. השתתפתי גם במספר הפלגות ארוכות יותר בחו"ל."

כל כך הרבה פעילויות ועדיין לא דיברנו על מבצעך האחרונים בעמותה.

"כיום אני מנהל בהתנדבות את מועדון הברידג' של העמותה שאותו יזמתי במתכונתו החדשה. המועדון קיבל לאחרונה מעמד של סניף בהתאגדות הארצית והוא פורח. הכנסתי את העיתון "כיוון חדש" לאינטרנט. כמו כן, התחלנו להפיץ גם את המגזין החודשי של קבוצת הטלוויזיה הקהילתית באינטרנט. יזמתי פרויקט, בשיתוף פעולה של העמותה עם אגף הרווחה ברעננה, להעלאת לאינטרנט של סיפורי חייהם של ניצולי שואה תושבי רעננה."

ואיזה סבא אתה? "אני סבא משוגע. נכדים זו הריבית על ההשקעה, מסוג החוויות שאי אפשר לתאר במילים. אני עושה הכל - מאכיל, מחליף חיתולים, משחק, משמש כבייבי סיטר ולכל מה שמבקשים אני נענה..."

ומי מוריד את הזבל בבית? "תתפלאי, אבל אני לא רק מוריד את הזבל אלא גם מכין פרנץ' טוסט, סלט ירקות קצוץ דק דק, ובסוף גם שוטף את הכלים."

אני באמת מתפלאת. מה דעתה של אשתך על כל הפעילויות הרבות?

"היא שותפה - דווקא אוהבת לשוט ביאכטה..."

"לסיכום, אריק, הגעתי לשתי מסקנות: האחת, אשתך יכולה להיות בטוחה שלא תסתובב כל היום בבית, והשנייה שלא כל כך קשה להתיידד אתך... המפגש הבא על היאכטה."

Cleah1@walla.com

אֲדַמַּת אִם

✪ מאת: טובה נוח

אם תבוא אתי אל יערות קרושינקה, ארצה לך את מתי הקמים עלי בלילות.

אֶחָךְ אוֹתְךָ אֶל שְׁדוֹת הַשָּׁבִלִים שֶׁהִסְתִּירוּ אֶת אָבִי הַנְּמַלֵּט מִרַעַם הַרְבִּיבִים שֶׁרָדַף אוֹתוֹ בְּמְנוֹסָתוֹ.

יָד בְּיָד נַעֲבֹר אֶת הַגֶּשֶׁר

אֶל הַבַּיִת הַקָּטָן בְּפֶרְמִישְׁלֵן,

שֶׁם מִפְּיוֹת הַתַּחֲרָה שֶׁל אִמִּי,

מְעַמְלָנוֹת בְּלָבָן,

תְּגַהֲצֶנָה אֶת לְחִינּוֹ הַקְּמוּטוֹת.

אוּלֵי אֲזַ, אָבֵא, אֶפְסִיק לְהַמְלִיט

מִצְעָקְתְךָ בְּלִילוֹת,

וְאֶרְוֹחַ וְאֶנְשֵׁם לְמַגַע אֲדָמָה בְּצַעְדֵי.

לְרַגַע

✪ מאת: טובה נוח

מֶה קוֹרֶה לְאָדָם

שֶׁנּוֹלַד בְּקֶצֶה מְלַחְמָה,

וְזָכְרוֹן אִמּוֹ בְּטַפּוֹת הַחֶלֶב?

מִבְּטֶן שֶׁבַת־מוֹנֶה,

חַף מִתְשׁוּבָה.

הַבִּיאוּ לִי אוֹתְךָ בְּמִסְגֶּרֶת זָהָב -

קִשׁוּט עַל צְנָאָר,

וְלֹא יִדְעֵתִי כִּי בַתְּךָ אֲנִי.

תַּשְׁעָה חֲדָשִׁים וְיִלְדָתְךָ

מִבְּשַׁרְךָ שֶׁנִּדְלַדְלָה,

וְרַק עֵינֶיךָ הַשְּׁתִּהוּ עָלַי,

לְשֹׁמֵחַ בִּי לְרַגַע.

פִּיגְיָה זִיסָה שֶׁל אָבֵא,

הַיְדַעֲתָ שְׁעוֹדְנֵי מַחְפְּשׁוֹת

אֶת הַשָּׂקֵט בְּחֵם זְרוּעוֹתֶיךָ

שֶׁקָּפְאוּ מִמְּנֵי בְּקֶצֶה מְלַחְמָה?

טובה נוח מרעננה, מורה ומדריכה ארצית במשרד החינוך, בגמלאות, נולדה ביערות פולין בשלהי מלחמת העולם השנייה ואיבדה את אימה בהיותה תינוקת. בקרוב עומד לצאת לאור ספר שירה הראשון בשם: "אין כניסה", בהם היא מבטאת את געגועיה לאימה, שלא הכירה ואת חוויות ילדותה.

"שישנו לאמי כי ששונה פנה"

(מתוך פיוט מאת ר' יהודה
בן שמואל עבאס)

סיפורו של פפו (יוסף) זרעיה מסלוניקי

מאת: רבקה גינתון-ברנר

מקומם של קרבנות השואה מיוון נדחק במהלך השנים שאחרי מלחמת העולם השנייה. בשנים האחרונות נעשה תיקון היסטורי, וסיפורם הטרגי של אלה עולה ונשמע ונכתב על דפי תולדות עם ישראל. פפו זרעיה, יליד סלוניקי, הוא ניצול יחיד ממשפחה שלמה שנספתה, ובין המעטים מסלוניקי בכלל שהצליחו להינצל מציפורני הנאצים.

בקולו. "גדלתי בבית חם ומלא אהבה, עם הוריי: אבי משה שהיה סוחר מכובד ומצליח ואמי בָּאָה (ביאטריס), ששם של תבשיליה הטעימים יצא למרחוק. בביתנו גדלו אחותי הגדולה איבון ואחי הצעיר ויקטור. ביתנו, בשכונה יפה של סלוניקי, היה מרכז לכל ההתכנסויות המשפחתיות. באוזני מתנגנים עדיין השירים שנהגנו לשיר באותם מפגשים ובארוחות-החג המשפחתיות. בין אבי ואמי שררו יחסים של אהבה וכבוד הדדי והם היו לנו דוגמה ומופת. היו לנו יחסי שכנות טובה עם התושבים היווניים. גם בין שותפיו למסחר של אבי היו ידידים טובים. למדתי בבית-ספר תיכון למסחר שבו למדו רק יהודים מעטים. הצטיינתי במיוחד בלימודי השפה היוונית, הצטיינות שעתידה הייתה לסייע לי מאוד בעתיד, והיו לי חברים טובים בין שותפיי לספסל הלימודים. גם עובדה זאת הייתה לי לעזר בהמשך."

פפוהתחילללמודרפואהבאוניברסיטה,

אבל אחרי שנה נאלץ להפסיק את לימודיו ולחזור הביתה. באפריל 1941 כבשו הגרמנים את סלוניקי והחיים השתנו לבלי הכר. עבור יהודי סלוניקי החלה תקופה של רדיפות וסבל, אבל בני משפחת זרעיה הצליחו, בדרך כלשהי, לשמור במידת-מה על שגרת חייהם, בעיקר הודות לסיוע שקיבלו מצד מכרים ושותפים לעסקים של אבי המשפחה. גם חבריו ללימודים של פפו, למרות שחלקם השתייכו לארגונים פשיסטיים ואנטישמיים, הזהירו אותו מספר פעמים מבעוד מועד מפני תוכניות לפגוע ביהודים, וכך הצליח למלט את משפחתו מסכנה.

בחול המועד פסח 1943 נקראו יהודי סלוניקי להתאסף בכיכר הברון הירש לקראת שילוחם ברכבות למחנות ריכוז והשמדה. הגרמנים, כמובן, הטעו את יהודי סלוניקי לחשוב שהם נוסעים לעבודה בפולין ואף ציידו אותם בכסף פולני. פפו, שהשמועות

משפחתו של פפו בחתונת
אחותו לפני המלחמה.
עומד מימין: פפו, עומד
משמאל: אחיו ויקטור

איני יודע מדוע ולמה זכיתי להינצל, אך אני מרגיש שיד נעלמה, יד הגורל, או יד ההשגחה העליונה, שלפה אותי מציפורני המוות ודחפה אותי לקראת החיים, כך אומר לנו בקול רועד מהתרגשות, אך צלול וברור, פפו (יוסף) זרעיה, יליד סלוניקי ותושב רעננה, בן 101!

מקהילת סלוניקי המפוארת, קהילה יהודית תוססת ויוצרת בחומר וברוח, שמנתה ערב השואה למעלה מ-55 אלף איש, נותרו לאחר המלחמה רק כ-2000 ניצולים. רובם נספו במחנה ההשמדה ברגן-בלזן. ביום השואה הבינלאומי, 27 בינואר, נערך מדי שנה טקס זיכרון מרגש מול האנדרטה שהוקמה לזכר הנספים, המתנשאת סמוך למוזיאון היהודי המנציח את שמות כולם. המוזיאון עצמו נמצא בבניין מפואר ששימש בעבר את "בנק אתונה". אחד הניצולים הוא פפו זרעיה, השריד היחיד מכל משפחתו שזכה להגיע לגיל מופלג.

שנים רבות לא סיפר פפו דבר על קורותיו בתקופת השואה. הוא הקדיש את כל כוחותיו ומרצו לבניין משפחתו ולטיפוח הקריירה שלו בבנק דיסקונט. את הזיכרונות הקשים והמרים הדחיק והסתיר. רק לפני כ-12 שנה, בלחץ בני המשפחה, ובמיוחד בהשפעת נכדיו, ניאות לפתוח את סגור לבו.

תחילה גולל את סיפור חייו – הרצוף מצבים קשים ובחירות טראגיות – בספר שראה אור בהוצאה פרטית למען בני המשפחה בלבד. ככותרת הספר נבחרה שורה משל המשוררת הפולנייה, ויסלבה שימבורסקה: "בגלל, מאחר ש, ובכל זאת".

לפני כשנה נשא דברים בטקס יום השואה בבית הכנסת ע"ש רקנאטי בתל-אביב, ולאחרונה חזר וסיפר את סיפורו המרגש בראיון מוקלט ומצולם שנערך בביתו במסגרת פרויקט התיעוד המשותף לעיריית רעננה, "יד ושם" וארגון "יד לזהב".

"שנות ילדותי היו שלוות ויפות, פותח פפו ואומר, והגעגוע ניכר

על אושוויץ הגיעו לאוזניו (שוב, דרך חבריו בתנועה הלאומנית האנטישמית), הצליח לשכנע את הוריו, את אחותו ואת בעלה להימלט עם בנם הפעוט לכפר קטן בצפון מקדוניה ולהסתתר שם. הוא עצמו ואחיו ויקטור החליטו לנסות לברוח לאתונה שהייתה אז בשליטת האיטלקים. בינתיים התחבאו שניהם בבית שותפו היווני של האב.

פפו עם ילדיו, נכדותיו וניניו

מה רבה הייתה תדהמתם כאשר בלילה נשמעו דפיקות בדלת ובפתח עמדו בני משפחתם – ההורים, האחות עם בעלה ובנם התינוק. הם סיפרו שראש-הכפר והכומר ביקשו מהם לעזוב כדי לא לסכן את חייהם של כל תושבי המקום. למחרת, כך מספר פפו ודמעות בעיניו, החליטו האב והאם, האחות ומשפחתה ללכת אל כיכר המשלוחים. הם לא ראו כל אפשרות אחרת. "הפרידה הנוראה הזאת, האכזרית ללא גבול, שידעתי שהיא פרידה לעולם, ממשיכה לקרוע את לבי. לעולם לא אשכח תמונתם צועדים לכיוון הכיכר, זה אחר זה, כשהתינוק בזרועותיו של גיסי, ז'ק."

פפו ואחיו ויקטור החלו למחרת את מסע הבריחה, רצוף התלאות והסכנות, לאתונה. אחרי שניצלו ממוות פעמים אחדות, הם הגיעו לאתונה והשתכנו, בזהות בדויה, כיוונים, בדירתה של אישה מקומית. לפרנסתם עבדו בדוכן מכירות בשוק. "יום אחד", מספר פפו, "יצאתי לקנות סחורה וכשחזרתי לדוכן אחי לא היה שם. האנשים סביב סיפרו לי שהוא נלקח על ידי הגרמנים, כנראה בעקבות הלשנה, ושגם אני מבוקש על ידם.

תכננתי לברוח וחזרתי לדירתנו כדי לקחת חפצים אחדים, אבל איחורתי את המועד. בדלת תפסו אותי ארבעה גרמנים והכניסו אותי לחדר שבו היו בעלת הבית וגם אחי ויקטור.

הם העמידו אותי מול אחי והחלו לחקור אותנו. הם דרשו מאיתנו להודות שאנחנו יהודים ואחים. הם יכלו לגלות בקלות את זהותי היהודית על ידי בדיקה גופנית, אבל משום מה, אולי בשל נוכחותה של האישה בעלת הבית, הם לא עשו זאת. עם זאת הם הכו את אחי מכות נמרצות, והוא, שותת דם, לא הוציא מפיו הגה. אני עמדתי בפני הדילמה הנוראה ביותר של חיי: מה עלי לעשות? האם לספר שהוא אחי, ואז אגזור על שנינו גזר-דין מוות, או לשתוק ואולי אחד משנינו יוותר בחיים? לבי נקרע. שתקתי. במשך כל השנים שחלפו רודפת אותי השאלה הזאת: איך מתנכרים לאח? איך בוחרים בחיים רדופי רגשות אשם וכאב בלתי פוסק?

אחרי דקות ארוכות הצביע עלי אחד הגרמנים ואמר: 'הוא לא

יהודי', ואילו על אחי הם אמרו: 'הוא קומוניסט', לקחו אותו וגורלו לא נודע לי עד היום. נותרתי לבד."

בעלת-הבית, שלמרבה ההפתעה התברר כי היא קשורה לפרטיזנים, ארגנה את מסע ההצלה של פפו. הוא הצטרף לקבוצת פרטיזנים שעזרה לו ולשתי משפחות יהודיות ולאנשים נוספים להגיע אל חוף הים. שם חיכתה להם סירה שהעבירה אותם לעיר צ'סמה שבטורקיה. בהגיעם אל החוף הטורקי סייע פפו לשתי המשפחות היהודיות לקבל את חסותו של הקונסול היווני, וכך הבטיח את הצלתן, משום שהטורקים רצו להחזירן ליוון. משם הועברו כולם לאיזמיר, לקהילה היהודית, ובעזרת הסוכנות היהודית הגיעו ברכבת לחלב שבסוריה, ומשם לארץ-ישראל. זה היה בקיץ 1944.

כאן החל פפו, צעד אחר צעד, לשקם את חייו ולבנות חיים חדשים. בתחילה עבד כפועל בבית החרושת לשוקולד "ליבר". בבית הדירות שבו התגורר אצל קרובת משפחתו, הייתה משפחה שמוצאה מיוון, משפחת שניאור. לבו של פפו נמשך אחר המנגינות המוכרות של פיוטי השבת והזמירות שנשמעו מדירתם של השכנים. הן הזכירו לו את בית אבא שאבד, בביתם מצא פפו לא רק זיכרונות עבר, אלא גם את בחירת לבו, זהבה שניאור, שאיתה בא בברית הנישואין כעבור זמן קצר.

באחד הימים, בעצתו של חבר, הלך פפו לחפש את מזלו בבנק דיסקונט. בבואו יצא לקראתו מנהל הבנק, מר רקנאטי, אשר זכר אותו מימי לימודיו בבית-הספר למסחר בסלוניקי. כך התחיל פפו את עבודתו בבנק דיסקונט, מקום עבודה שהיה עבורו בית במשך עשרות שנים עד לפרישתו ב-1985. פפו עשה את עבודתו בשקידה, במקצועיות, במסירות וביושר והגיע לדרגת מנהל סניף ומבקר-פנים אזורי.

פפו עם זהבה אשתו

יחד עם אשתו הנאמנה והמסורה זהבה הקים פפו משפחה לתפארת, משפחה שהוא גאה בה ורווה ממנה נחת – שתי בנותיו, בילי (בלהה) וריקי (רבקה), חמשת נכדיו ותשעת ניניו. פפו מסיים את סיפורו באומרו:

"בנותיי, נכדיי וניניי לא הכירו ולא יכירו את המשפחה שהייתה לי, אבל הם הפיצו וההמשכיות של משפחת זרעיה שאבדה."

רבקה גינתון-ברנר

הראיון נערך כחלק מפרויקט שיזם אריק אורלב בעמותה למען האזרח הוותיק ברעננה, פרויקט השם לו למטרה להעלות על הכתב את סיפורי שורדי השואה שטרם עשו זאת.

ללכת עם הסיפורים

שיחה עם רבקה גינתון-ברנר מתעדת זיכרונות של ניצולי השואה

מאת: נילי אפלבוים

רבקה גינתון-ברנר עוסקת באינטנסיביות כבר מספר שנים בהעלאת סיפוריהם של שורדי השואה על הכתב. המלאכה, כך מתברר, אינה קלה, אך היא בוערת בעצמותיה כלפיך שחייב לדלוק לפני שייכבה סופית.

היסטוריון חוקר השואה, אמר: 'ההיסטוריה המוחשית היחידה שאפשר לדלות היא זו הנישאת בסיפורים אישיים'. רבקה מרגישה כאן שליחות חברתית בכך שהיא עוזרת לאנשים לספר את סיפורם האישי וגם לקחת חלק בחקר השואה הבונה נרטיבים כלליים מאותם סיפורים.

רבקה ראינה עד היום למעלה משלושים אנשים. עבודת התייעוד היא תהליך ארוך ומושקע: לפני המפגש מקיים המתעד מפגש מקדים שמטרתו להכיר את הרקע של המספר. למשל, אם אדם היה במחנה מסוים, היא קוראת חומר רקע על המקום ובודקת את העובדות ההיסטוריות הקשורות אליו. הריאיון עצמו מתפרש על פני שניים שלושה מפגשים, כאשר רבקה נותנת למרואיין, מצד אחד, לדבר באופן חופשי ושוטף, ומצד שני מכוונת אותו בשאלות מנחות. "לא ערכנו את דברי המרואיינים, והם מופיעים בתייעוד כפי שנאמרו". רבקה לא שוכחת לחלוק שבחים לצוות שהקליט וצילם, גבי איגר ובעלה חיים ז"ל, שהיו שותפים נאמנים לתהליך.

את נוגעת בסיפורי חיים כל כך קשים. איך זה משפיע עליך?

"פגשתי בחוויות עוצמתיות מאוד: אנשים התמודדו עם דילמות קשות ועם סיטואציות בלתי נתפשות. מצאתי את עצמי שואלת שאלות קיומיות, כמו: 'אילו אני הייתי שם, האם הייתי שורדת? כיצד ומה הייתי מחליטה ברגע זה או אחר? או אילו הייתי גויה ויהודי היה דופק על דלתי ומבקש עזרה, האם הייתי מסכנת את משפחתי כדי להצילו?' השאלות מאוד נוקבות, ותשובות – אין. אבל יש מספר דברים שלמדתי: למדתי שאי אפשר לעשות הכללות. כל אדם והסיפור שלו. אנשים עמדו בפני ניסיונות שלכאורה היו דומים, אבל כל אחד הגיב בדרכו, לעיתים בדרכים מנוגדות לגמרי. כדאי להיזהר מאוד מלשפוט אנשים, וראוי שנאמץ את אמרת חז"ל: "אל תדון את חברך עד שתגיע למקומו". ומצד אחר הבנתי באופן עמוק יותר עד כמה ראויים להוקרה ולהערצה כל אלה שעמדו במבחן הערכים והמוסר בזמנים האיומים הללו".

רבקה מוסיפה שהיא למדה להעריך מאוד את הניצולים שלמרות שעברו עליהם אימי השואה הצליחו להמשיך ולנהל חיים רגילים עם הסערות הפנימיות שלהם. תובנה אחרת ששאבה מהסיפורים הקשים היא שאי אפשר למדוד סבל. זוהי חוויה סובייקטיבית ולא ניתן לעשות השוואות.

מה היו החששות הכי גדולים שלך?

"חששתי מהתפרצויות. חששתי שבמהלך הראיונות אנשים יישברו או שאני אשבר, אבל קרה דבר מפתיע מאוד: מרואיינים תיארו דברים נוראיים: רצח, התעללות, רעב, קור מקפיא, אבל הם לא בכו בסיטואציות אלו. מתי הרגשתי שגרונם נחנק?

ב'דפי עד' ושאל אותי על משפחתה של סבתי. אני, חברית בת להורים שלא עברו את השואה, ידעתי לספר לו רק שלסבתא שלי היו שנים עשר אחים. הוא המשיך לשאול: 'אבל מי הם היו, איך קראו להם?' הרגשתי בושה גדולה: איך זה שלא ידעתי ולא שאלתי את הוריי? העניין הזה מלווה את הדור שלי, דור שלא ידע לשאול", כך מספרת רבקה גינתון-ברנר על המניע שהביא אותה לעסוק בתייעוד השואה ועל הצורך העז לעשות תיקון.

צילום: מוטי בר-ארוח

לפני 7 שנים ניתנה לה ההזדמנות לעשות את התיקון באמצעות פרויקט מיוחד לתייעוד סיפוריהם של ניצולי השואה. הפרויקט הוקם בשיתוף מספר ארגונים: "יד ושם", המכון "יד לזהב"ה" ומדור הקשישים באגף הרווחה בעיריית רעננה בניהולה של גב' מרטה מידוסר.

הפרויקט יצא לדרך לאחר הכשרה אינטנסיבית של צוות מרואיינים מתנדבים בסיוע ארגון "אמונה". בניגוד לפרויקט של שפילברג שתיעד רק את סיפורי השואה, פרויקט זה התייחס לשלוש תקופות בחייהם של הניצולים: החיים לפני השואה-ההווה המשפחתי והקהילתי, הסיפור האישי בזמן השואה, ומה קרה לאחר השואה – העלייה לארץ והחיים בהמשך.

זה הקטע שמעלה חיוך על פניה של רבקה. "כל האנשים היו גאים בעצמם שהצליחו לרכוש מקצוע, להקים משפחות ולבנות חיים חדשים בארץ. החוויה המשותפת היא תחושה של ניצחון".

רבקה גינתון-ברנר נשואה, אם לארבעה ילדים וסבתא לנכדים, עסקה כל השנים בהוראת מבוגרים באולפנים ובמרכז הקליטה ברעננה. כן הייתה שותפה בהכנת תכניות לימודים לעולים חדשים. היא פרשה לפני שנתיים וממשיכה ללמד. "יש לי עניין בהיסטוריה, באנשים וביספורים. שאול פרידלנדר,

הגמליאדה ה-2

יום ספורט וכיף לגמלאים

27.5.16 | 9:00-13:00
פארק רעננה ליד האגם

במעמד: זאב בילסקי, ראש העירייה
רונית וינטראוב, סגנית ראש העירייה
הממונה על תרבות, נוער ופנאי

- ריקודי בטן - הופעה וריקודים
- הליכה נורדית
- התעמלות כסאות
- לטינוס - מוסיקה לטינית וריקודים
- פינת טיפולים אלטרנטיביים
- דוכנים של אמנים ויוצרים גמלאים
- הגרלות

כרטיסים במחיר 10 ₪ למכירה במועדון הזהב
טל' 7610606 ואצל פעילי מאור
• שי לכל גמלאי/ת

לס מוגלפיו א שפי

עיריית רעננה המוקד העירוני 107
www.raanana.muni.il | מכל טלפון לשירותכם 24 שעות ביממה

כשהם דיברו על דברים טובים שקרו. כשסיפרו על עזרה הדדית, על מעשי חסד, על נקודות אור. אז הם התרגשו. **איך חוזרים לשגרת החיים עם מטען כה כבד?** "זה קשה", נאנחת רבקה, "הסיפורים חשפו אותי רגשית. אחרי כל סיפור שסופר לי הייתי הולכת ימים ומגלגלת אותו שוב ושוב. החוויות ליוו אותי. שיתפתי בחוויות ובסיפורים את בני משפחתי, את חבריי וגם את תלמידי באולפן".

האם היו לך הפתעות אישיות?

"כן. ראיינתי אדם שנולד בבלגיה, והיה ילד בזמן השואה. מתוך סיפורו למדתי שליד בריסל היה מחנה מעצר שנקרא מחנה "מאלין", שם ריכזו את יהודי בלגיה לפני שליחתם למחנות ההשמדה. ידעתי שדודי היה בבלגיה לפני שנספה, אבל לא היו לי פרטים נוספים. בעקבות הסיפור של ניצול השואה פניתי ל"יד ושם" לחפש תיעוד על מחנה "מאלין". למרבה ההתרגשות מצאתי תמונה של דודי וגם את תאריך שילוחו לאושוויץ".

האם היה רגע שנשברת והחלטת להפסיק?

"לא היה רגע של שבירה, אלא להיפך. אני מרגישה שאני עושה משהו חשוב. זוהי שליחות, ואני רוצה להמשיך עוד ועוד. זה ממלא צורך בתוכי. זה מרחיב את העולם שלי ומאפשר לי להרחיב גם את עולמם של אחרים. בנוסף, כאדם שמתעניין בהיסטוריה אני מרגישה שותפה לפרויקט חשוב זה המתעד את זיכרונותיהם וסיפוריהם האישיים של יהודים לפני השואה ובתקופת השואה למען משפחותיהם, למען הדורות הבאים ולמען המחקר ההיסטורי הרחב".

appel@eng.tau.ac.il

הזוג המבריק

להחזיר את הברק לבית ולמסרד

- פוגיש
- ניקיון אחרים
- ניקיון אחרים (אפשרות ניהול ווקי בית)
- ניקיון אחרים
- אמינות ✓
- רצינות ✓
- שירות בכל אזור השרון ✓

054-2401877 אליאור
zoog2clean.bigger.co.il

העמותה למען האזרח הוותיק - רעננה

הטלוויזיה הקהילתית "מבט-רענן"

אתם מוזמנים לצפות בשידור המגזין שלנו לחודש מאי

מה במגזין?

- 1) פנסיונרים מרעננה על אופנוע מטיילים בארה"ב.
- 2) פודיאטור - מטפל בבעיות רגליים - עולה חדש מצרפת מספר על קליטתו ברעננה.
- 3) שירה ממחזמר "אוליבר" בביצוע מגמת המוזיקה של תיכון מור מטרו ווסט רעננה.

מתי משדרים?

בימי א' בשעה 17:30 בימי ה' בשעה 12:30

איפה?

בכבלים בערוץ 98 ב-YES וב-HOT.
ניתן לצפות בכל המגזינים והכתובות באתר העמותה
www.amutaraanana.co.il בלשונית T.V קהילתית
ייתכנו תוספות ושינויים.

"קהילה זוכרת - יצירות מאיר

מאת: יהודית הלפר

שכול ואומנות רחוקים זה מזה, לכאורה, כרחוק מזרח ממערב. לכאורה - משום שקהילת האומנים בכפר-סבא מצאה דרך ייחודית ומרגשת לקשר בין השניים.

החגים פסח ויום העצמאות מתקרבים, ואתם ה"ריק" של בן המשפחה החסר. דפיקות הלב מואצות בהתקרב יום הזיכרון לחללי מערכות ישראל. זו השנה השלישית שקהילת השכול בכפר סבא מתכנסת לציון אירוע מיוחד במינו לסיכום הפרויקט: "קהילה זוכרת- יצירות מאירות", תערוכת אומנים שיצרו יצירות ייחודיות למען בן המשפחה שנפל. בין מטרת הפרויקט, כפי שהוגדרו ע"י ועד הסניף: "להאיר למשפחה שכולה חשכה מסוימת עקב היעדרו של הנופל; להאיר לכל הציבור את הכוח המרפא שבאומנות, להאיר לקהילה את הדרך של הזיכרון; להדגיש את האור המסמל טוב, כוח, קיום ולהאיר לכל אחד מאיתנו: המשפחות השכולות, האומנים והקהילה את היכולת שבנו להיות קשוב לצרכי האחר".

כיצד נולד הפרויקט?

חנה גרנות, אם שכולה וחברת ועד "יד-לבנים", סניף כפר סבא: "כבר לפני מספר שנים התחלנו לחפש דרכים לחיבור בין המשפחות השכולות בעיר לקהילת כפר סבא. כך למשל מתקיים היום טקס זיכרון אחד, משותף לתושבי העיר ולמשפחות בניגוד לעבר.

כיצד נבחרו האומנים והמשפחות?

"כחלק מהחיבור בין המשפחות והקהילה פנינו לאיגודי אומנים בכפר סבא והצענו להם ליצור יצירות אומנות אישיות שינציחו את הנופלים. במקביל הצענו את הפרויקט

לכל המשפחות השכולות וקיימנו מפגש קבוצתי משותף למשפחות ולאומנים שהביעו נכונות להשתתף בפרויקט. הכל, כמובן, נעשה בהתנדבות. אחר כך השתדלנו להתאים בין המשפחות לאומנים. במשך התהליך של מספר חודשים

נפגשים האומנים עם המשפחות, לומדים להכיר את בן המשפחה שנפל ויוצרים את היצירה המבליטה את אישיותו ואת תכונותיו כחלק ממשפחתו".

השנה השתתפו בפרויקט 12 משפחות ו-26 אומנים. תערוכת האומנים מוצגת באכסדרת אודיטוריום "בית-ספיר" עד ה-8.5. התערוכה מכילה פסלים, ציורים, צילומים ושרידים. בכל אחת מהיצירות התכוונו האומנים לייצר, לצד כאב האובדן, נימה אופטימית של אור ותקווה לעתיד. שניים מהאומנים, פנינה מלך ואלכס גל, הם הורים שכולים בעצמם. אשתקד יצרו גל ומלך יצירות למשפחות שכולות. גם השנה השתתף גל כאומן שיצר יצירה למשפחה שכולה, אך גם כמשפחה שכולה, בה יצר האומן, אילן צוריאל, פסל לזכר בתו של גל, שירה זיסקינד, הי"ד.

מלך השתתפה השנה בפרויקט כמשפחה שכולה. זוג האמנים רון ברמן ומיכל גלמן כ"ץ נפגשו עם משפחת מלך ויצרו את הפסל "שערים נפתחים" לזכר בנם, בועז ז"ל. הם מתארים: "המפגש עם פנינה ובעלה יונה ועם חווית השכול שלהם עורר אצלנו מחשבות ושיח, על מהות החיים. נתנו לעצמנו ללכת עם מה שנספג בנו מהמגע בשכול ובחיים, כאשר נקודת ההתחלה הייתה תמונה שפנינה שיקפה לנו כמשהו שהיא רואה בעיניה, שדרת עצים עם דמות מתרחקת. מכאן קרמה היצירה עור וגידים.

בועז מלך היה חייל צעיר, בן שמונה עשרה ושמונה חודשים בלבד, כשנהרג בתאונת דרכים. מספרת מלך על בנה שנפל לפני 18 שנים: "הוא לא הספיק לראות את תעודת הברגות שלו. התגייס לצבא והספיק לשרת במשטרה הצבאית שמונה חודשים בלבד עד לאותה תאונת דרכים איומה, בה נהרג עם חבר נוסף. בהיותו נער היה מדריך נוער בצופים ב"שבט שורק". תכונותיו המיוחדות, כמו אהבתו לבריות ובפרט לילדים וכושר המנהיגות שניחן בו, עזרו לו לבצע את תפקידו במסירות ובאהבה. הוא אהב ספורט, ובפרט כדור-סל. במשך מספר שנים שיחק כדור-סל בקבוצת נוער, והאמין שיבוא יום ויהיה שחקן מהשורה. הוא היה ישר וצנוע, הפגין כבוד לבריות - מבוגרים כילדים. היה לו חיוך מיוחד, ממס לבבות. היה טוב לב ואהב לעזור לזולת. חוש ההומור שהיה לבעוז היה בלתי נפרד ממנו".

העמותה למען האזרח הוותיק מרכז יום לקשיש רעננה

מרכז יום לקשיש קולט חברים חדשים ומציע:

♥ הסעות מהבית וחזרה

♥ ארוחת בוקר, עשר וצהרים

♥ פיזיותרפיה

♥ אחות

♥ עובדת סוציאלית

♥ חדר מחשבים

♥ סלון יופי-מספרה ופדיקור

מגוון פעילויות:

אומנות, הרצאות, מוסיקה, קרמיקה, התעמלות,

עיסת נייר, ארומתרפיה, פסיפס, גיוון טיפולי,

משחקי שולחן וחברה, טיפול בעזרת בעלי חיים,

פרשת השבוע, ציור, אירועים וטיולים.

במרכז שני אגפים:

עצמאיים/תשושים ותשושי נפש (אלצהיימר).

מתקבלים זכאי חוק סיעוד, רווחה ופרטיים.

העמותה למען האזרח הוותיק - מרכז יום לקשיש

רח' ההגנה 114 רעננה

לפרטים נוספים וא להתקשר לטל. 09-7711598

פשו אותנו ב-f

האמנית אינה דוידוביץ' ציירה ציור לזכר דרור גרנות הי"ד, בנה של חנה גרנות, בו שילבה דברים מכתביו של דרור בכתב ידו אותו שחזרה במדויק. מספרת גרנות על התהליך שחוותה: "בעת שהסירה את הלוט מהציור נעתקה נשימתי. אינה הצליחה לממש בצורה באמנות מדהימה, רגישה ובמדויק את כתב ידו של דרור שלנו. היא רשמה ביד אמן משפטים שהוא כתב, חלקם מודגשים וחלקם מתפוגגים. היא ציירה אות אות במדויק בכתב ידו. הרגשתי שקיבלתי מסר מדרור שלנו באמצעות אינה שהיותה כעין מדיום אמנותי מדהים עבורי. היא הצליחה להכיר היטב את דרור שלנו באמצעות הרגישות הרבה שלה, המקצועיות והתובנות שפיתחה. בזכות הפרויקט קיבלנו יצירה המאירה את ביתנו ואת ליבנו". בן תשע עשרה היה דרור בנפלו.

"כבר כילד גילה סקרנות אין-סופית, זיכרון מדהים ויכולת חשיבה מעמיקה ומשוחזרת ממוסכמות", מספרת אימו. "הוא גילה הבנה וידע בתחומים רבים: ספרים, מוזיקה, ספורט, מחשבים, פוליטיקה, גיאוגרפיה, בריאות ועוד. במקביל ללימודים הרגילים השתתף במשך שנים רבות בלימודי יש"י (ילדים שוחרי ידע) לתלמידים מחוננים בכפר סבא, שם מצא יותר דרור ליצירתיות והסקרנות שהיו טמונים בו". בצה"ל שירת בגדוד "רותם" של "גבעתי" תפקיד שראה בו שליחות גדולה והיה גאה בו עד מאוד. בלילה האחרון של חייו ליווה דרור בגאווה ובאהבה את חיילי מחלקתו במסע הכומתה אל הכותל המערבי בירושלים.

בערב המיוחד השתתפו תלמידי המגמות למוזיקה ולתיאטרון בתיכון "כצנלסון" בכפר סבא, ששרו וניגנו יצירות לזכר הנופלים. שלושה מבני הנוער שרו את שירה של פנינה מלך, אשר כתבה לזכר בנה, בועז הי"ד, שיר אותו הלחינה התלמידה עדי ורד: "אני כאן, אמר ולא הוסיף דבר 'אני כאן, אמר ולא הוסיף לנשום, 'אני כאן, אמר ולבו הלם בלאט. הוא באמת היה אתם, עד שלבו פסק נדם". בקהל לא נותרה עין יבשה.

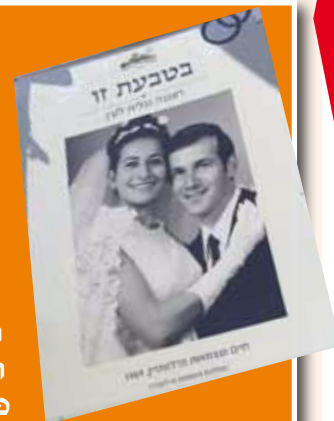
Yehudit_helfer@walla.co.il

מדור חדש

כיכר "מתקן החלומות" נחנכה בחודש שעבר ברחוב קרן היסוד בעיר. הכיכר קרויה על שמו של אורי אורבך ז"ל, השר לענייני גמלאים שהלך לעולמו בשנה שעברה. בין שרל עיסוקיו, אורבך גם כתב ספרות ילדים, בין השאר את הספר "מתקן החלומות". סגן שר הביטחון אמר בטקס: "יש לנו חלום גדול... ואני מאמין שאורי ז"ל מתקן את החלום שלנו מלמעלה ומסייע לנו במימושו."

"בטבעת זו" הוא שמה של תערוכה מיוחדת במינה המוצגת בפארק רעננה. הייחוד כפול - גם הנושא, חתונות של תושבי העיר חדשים כוותיקים, ומיקום תליית התמונות - על עמודי חשמל לאורך הפארק. התערוכה, המוצגת לכבוד יום הולדתה ה-94 של רעננה, היא פרי שיתוף פעולה של ארכיון העיר בראשות רחל ריינשטיין, ו"יד בן-צבי" העומד מאחורי הפרויקט "ישראל הנגלית לעין", במסגרתו מעלים אנשים פרטיים אלבומים אישיים לאתר. 150 תמונות נבחרו מתוך אלפים, ומבטיחים לנו שיהיה גם המשך. בינתיים רוצו לראות!

העמותה למען האזרח הוותיק הוציאה את חברי מערכת המגזין "כיוון חדש" פלוס מלווים לסיור במושבה הטמפלרית שרונה שבקריה בתל-אביב. יקי ויין מהארכיון העירוני התנדב להדריך את חברי המערכת והוא עשה זאת במקצועיות, בסבר פנים יפות ובידע רב. מרים זכות וחיימקה פרלשטיין, מנכ"ל העמותה, טרחו והביאו כיבוד לחברים.

ח"כ ד"ר נחמן שי הגיע לפני הפסח לביקור בעמותה לאזרח הוותיק ברעננה בתוקף תפקידו כראש שדולת הגמלאים בכנסת. הוא התקבל על ידי יו"ר העמותה, מאיר קצין, ומנכ"ל העמותה חיימקה פרלשטיין, ולבסוף פגש את חברי מערכת "כיוון חדש" לראיון עומק אודות מצב הגיל השלישי בארץ. הראיון במלואו יפורסם בגיליון יוני.

מאת: בלומה בינשטוק

"עמק הארזים"

"עמק הארזים" הוא חלק מפארק ירושלים, ואין בו אפילו עץ ארז אחד. למה הוא נקרא, אפוא, "עמק הארזים"? כנראה בטעות. ראשוני המתישבים היהודים שהתיישבו על חורבות היישוב היהודי בית טלמא בתחילת שנות ה-20 של המאה הקודמת, והניחו אבן פינה לבית ספר חקלאי לבנות דתיות, לא הבדילו בין הברושים שגדלו שם בהמוניהם לבין ארזים. אבל קק"ל תקנה את הטעות וטרואקטיבית: לאחרונה היא שתלה פה עצי ארז. באזור נשתמרו מדרגות חקלאיות מהעבר, שרידי בוסתנים של עצי תאנה, עצי זית ושקדים סמוך למעינות קטנים. בפארק עובר שביל אופניים סלול ויש שבילי הליכה מסומנים. הפריחה בעמק משכרת את כל החושים בהנחה שמגיעים בתחילת האביב. אם מטים אוזן, אפשר לשמוע את שירת הציפורים ולראותן במעופן. אם יתמזל מזלכם, תוכלו אפילו לראות צבאים, שועלים או תנים. קק"ל מטפחת גם את העצים האופייניים לאזור הים תיכוני ביניהם: האלון והאלה, החרוב, הרימון והעוזרר.

איך מגיעים? מכביש 1 מכיוון תל אביב לירושלים, נוסעים לכיוון הר חוצבים ומשם לפי השלט לכיוון עמק הארזים ואנדרטת התאומים. ואם כבר הגעתם עד הלום: גשו לגן הלאומי עינות תלם. מדובר בפינת חמד שבה מפכים שלושה מעינות שכבה קטנים הנובעים מתוך המצוק. מעל לקצה הדרומי של הטרסה המרכזית ישנם שרידי מבנה של בית חרושת לשמן ולסבון. משום מה לא הצליחה שום התיישבות במקום לשרוד. סביב המעינות יש צמחי מים יפים ועצים נותני צל. ומתחת לעצים יש שולחנות פיקניק ופינות משחקים חצובים באבן.

אנדרטת ה-11 בספטמבר: כשמשיכים מזרחה בדרך נוף הפארק ניתן לראות בראש גבעה את האנדרטה שהציבה קק"ל לזכר הנספים באסון התאומים בארה"ב. היא ממוקמת באופן סמלי בנקודה שמשקיפה בקו אווירי ישר אל הר המנוחות, שהוא בית העלמין של ירושלים. האנדרטה, שעוצבה על ידי האמן אליעזר וייסהוף, עשויה מברונזה ומאלומיניום בדמות דגל ארה"ב המתנפנף ברוח. היא מזכירה להבת אש הפונה השמימה. שמות הנספים מונצחים על הלוחות מסביב וביניהם גם חמישה ישראלים.

נחל לוז ועינות לוז: אם ממשיכים ברגל ממעינות תלם צפונה, אפשר לצפות בעבודות התשתית של חפירת המנהרות ובניית הגשרים לרכבת המהירה לירושלים. בדרך יש צמחיה עשירה ומעינות קטנים נוספים.

חוות טור-סיני: חווה אקולוגית בבעלות פרטית ובה עצי פרי שונים המטופלים בצורה אורגנית. החווה משכירה צימרים מפנקים. אפשר לערוך במקום סדנאות, כנסים או אירועים בטבע.

Shinbet37@gmail.com

"מכנסיים קונים מהר וגרביים לא חסר"

מאת: אביבה קניג

קיבלתי תלונות מוצדקות מקוראינו הגברים: "לנו לא מגיעה התייחסות אופנתית? אנחנו אולי צריכים את זה יותר מהנשים. אחרי הכול, אתן נולדות עם השיק האופנתי ואנחנו מעדיפים ללבוש מה שנוח, גם אם זה טרנינג." "צודקים", כבר אמרתי. גברים של היום הרבה יותר מודעים ללבושם מאשר פעם, אך עדיין רחוקים הגברים הישראליים מאלה שבאירופה או באמריקה. יש לבגדים תפקיד גדול יותר מעצם הסתרת המבושים. בגדים איכותיים המתאימים לגוף גורמים לתחושה טובה אצל הלוּבש, משדרים מסר לסובב ובעיקר יש בכלם לגרום ללוּבש להיראות צעיר יותר, נמרץ יותר, וגם מעודכן יותר. שלב ראשון הוא קודם 'להתלבש' על הארון ולהוציא בגדים שדהו, שיש להם "ותק" גדול מדי בארון, ובעיקר שמידתם אינה תואמת עוד את מידותיכם. אחר כך כדאי להכין רשימת קניות ולצאת העירה או לקניון בשעות הבוקר, כשכוחכם במוותיכם והחנויות פחות עמוסות. חשוב ביותר לבחור מספר זוגות מכנסיים לשימושים השונים. ג'ינס טוב הוא פריט הכרחי, ואם נתאים לו חולצת פולו בצבע אחד - אפור, כחול, ירוק או לבן, תוכלו להיראות 'שיקים' ו'חתיכים', בתנאי שאתם נותנים לתופרת לקצר אותם ולא עושים להם קפל חיצוני כמו בימי "אנו באנו".

מכנסיים יותר אלגנטיים: חשוב להתאים את גובהם כדי שלא יהיו גבוהים מדי ("זלמן יש לו מכנסיים") או נמוכים מדי כי אז הכרס תשתפך החוצה. את צבע החגורה יש להתאים לצבע הנעליים לשם יצירת אחידות במראה. חולצות טי-שירט יכולות להיות נחמדות לסידורי הבוקר, אבל בשום אופן לא ללכת איתן לאירוע מכובד. כדאי לוודא גם שהן לא עברו יותר מדי כביסות ואיבדו את צורתן. בקיץ הישראלי כדאי תמיד לבחור בדים העשויים 100% כותנה כדי שניזע קצת פחות. הכי חשוב לא להכניס טי שירט למכנסיים, במיוחד אם הכרס גדולה מדי. נעליים ספורטיביות מתאימות לכל הופעה, אבל את נעלי ההתעמלות שמרו לצעדות הבוקר או לחדר הכושר. נעלי מוקסין משלבות נוחות ומראה צעיר. נעלי שרוכים שחורות או חומות תמיד טובות בתנאי שלא שכחתם לחצצח אותן. צבע הגרביים צריך להיות תואם את צבע המכנסיים או צבע הנעליים. מובן מאליה שאין לובשים גרביים ספורטיביות עם לבוש אלגנטי. כלל ברזל: לא להיראות כאילו יצאתם לרחוב עם בגד שנראה כאילו ישנתם איתו. גיהוץ הבגדים חשוב ומעיד על אסתטיקה כללית. מי שאין לו עזר כנגדו שידאג לכך, יכול לשלוח בגדים למכבסות שמציעות היום גם גיהוץ. אלה טיפים על קצה המזלג. עכשיו אתם יכולים לצאת ולכבוש את העולם, ואל תשכחו להזליף על עצמכם כמה טיפות של בושם. סתם בשביל האווירה הטובה.

Kenig1@bezeqint.net

אורגת השטיחים מאיספהן / שמואל פרץ

* מאת: **אביבה אסיא**

בתום הטיול ברחבי העולם הם ז'אנר נפוץ ותמיד מהווים השתקפות של מסע פנימי של הגיבור. "אורגת השטיחים מאיספהן" הוא ספר מסע, אף שבהחלט אפשר לדמיין את הסרט שיהיה, ואת המסע שעובר הגיבור שלו, דניאל וייס, צעיר ישראלי הסובל מדחק פוסט טראומטי בעקבות פציעה במלחמת לבנון השנייה. וייס שוקם מבחינה גופנית, אך הוא יושב ספון בחדרו, מנותק מהוריו ומחברתו ושקוע עמוק בדיכאון. נקודת המפנה מתרחשת כאשר מגיע לדירה שמאי שהתבקש להעריך את תכולת הדירה. הוא רואה את השטיחון המונח למרגלות מיטתו של דניאל ומאבד את שלוותו: "זה לא שטיח. זה ואן גוך! זה לאונרדו דה וינצ'י, זו יצירת פאר, והסיפור מאחוריה לא פחות מעניין מאשר היצירה עצמה." דניאל מחליט לצאת למסע בעקבות השטיח במטרה למצוא את השטיח השני הדומה לו ואשר נמצא אצל מוכר שטיחים בקנדה. הוא עוזב את ביתו בחשאי וטס לקנדה. שם הוא מצטרף לקבוצת מטיילים הנוסעת לאיראן בתקווה למצוא את אורגת השטיחים. הוא משתמש בדרכון של בן דודו הקנדי, שנקרא כמוהו דניאל וייס.

asseoia@gmail.com

"חוף דייטונה" / תיאטרון "בית לסין"

מחזאי: אליבר קוטון שחקנים: אבי אוריה, לאורה ריבלין, רפי תבור

* מאת: **מלכה מהולל**

שדים שחורים מהעבר הם תמיד אורחים בלתי קרואים המגיעים בהפתעה למסיבת החיים ותמיד מצליחים לקלקל אותה. הבעיה, כמובן, היא שאי אפשר שלא להיתקל בשדים כאלה במהלך החיים. זה בקליפת האגוז, בלי לקלקל את הצפייה, עמוד השדרה עליו מבוסס המחזה "חוף דייטונה". שלוש דמויות בסך הכול, אלי וג'ו, זוג יהודים בשנות השבעים לחייהם החולקים תחביב: ריקודים סלוניים, ובילי, אחיו של ג'ו, שערב אחד נוקש על דלת דירתם בברוקלין, ניו-יורק, אחרי שלא ראה אותם קרוב לשלושים שנה. למה הוא חזר עכשיו? למה הוא נעלם אז? מה הוא רוצה עכשיו? תשובות על שאלות אלה מטפטפות אט אט במהלך ההצגה, ומשאירות בבוץ החיים עקבות שקשה לנקותן.

אהבה ונקמה. שני מוטיבים תיאטרליים, שימיהם כימי התיאטרון, משחקים גם כאן, אבל הם עושים זאת בטוויסט בלתי צפוי. במקביל לאהבה, עולה על הבמה שאלת "הטיפול" בנאצים שהיגרו בהמוניהם לכל רחבי העולם אחרי מלחמת העולם השנייה, ובכלל זה לארה"ב. באופן פרדוקסלי מצאה עצמה אמריקה משלמת, באמצעות הביטוח הלאומי שלה, מיליוני דולרים לנאצים שהפכו להיות תושבים חוקיים בשטחה ואי אפשר היה למנוע זאת מהם. זאת ועוד. גם כשהתגלה סוד עברם של הנאצים, לא יכלה ארה"ב להעמיד אותם לדין בשטחה שכן הפשעים בוצעו מחוץ לשטחה ונגד אנשים שאינם תושביה. בסופו של דבר מצאה עצמה ארה"ב חותמת עימם על עסקאות מפקקות לפיהן ימשיכו לקבל את הסכומים המגיעים להם על פי חוק ובלבד שיעזבו את המדינה. רק אובמה הצליח לעצור את החרפה. מעט מדי ומאוחר מדי, אבל הנושא הזה לפחות עלה לכותרות והזין את התיאטרון והקולנוע בכמה וכמה הפקות.

"חוף דייטונה" רוקד במחזה, תרתי משמע, על שתי החתונות, ואת שתיהן הוא עושה באופן מעורר הערכה. השחקנים נכנסים לתפקידם, ונראה כאילו כל אחד מהם משחק מישהו מבני משפחתם "שהיה שם". אי אפשר לקרוא למחזה "מחזה שואה", אבל זו בהחלט משמשת שחקן רביעי בהצגה.

Mehulal2@netvision.net.il

לכל איש יש שם - ולקבצים גם (חלק חמישי ואחרון) * מאת: נח הורניק

מאמר זה, האחרון בסדרה זו, הוא המשך ישיר מסוף חלק ד' (אפריל 2016) ולכן הוא מתחיל מסעיף 2.

2. **VLC**: תוכנה זו, שְסִמְלָה מוצג משמאל, היא נֶגֶן מולטימדיה חינומי. אני משתמש בו לצפייה בסרטי וידיאו ולשמיעת קבצי שמע (Audio). אמנם נכון שבכל מחשב שפועל עם Windows יש **לפחות** נגן מדיה אחד (בדרך-כלל Windows Media Player של מייקרוסופט), אך אני מהמר שיש אצלכם יותר מנגן אחד. אולם, דא עקא, רובם מוגבלים בסוגי קבצי המדיה שבהם הם יודעים לטפל (ויש המון סוגי קבצים). נגן ה-VLC, מאידך, נחשב לאחד המוצלחים והפופולריים ביותר בתחומו. מדוע? כי הוא מאפשר לנגן ולהציג את רוב קובצי המולטימדיה שאפשר להעלות על הדעת, לרבות תקליטורי DVD, VCD, תקליטורי שמע, ומגוון פרוטוקולים להזרמת מדיה (Media Streaming) ועוד. טרם מצאתי סוג קובץ (פורמט) שהוא אינו מכיר. הוא ממש פשוט להפעלה, אך קצרה כאן היריעה מלתאר את כל תכונותיו. מומלץ לנסותו, והאמינו לי, זה באמת פשוט ושווה ניסוי. יש לו ממשק משתמש בעברית שאותו בוחרים בעת ההתקנה. לפני הפעלתו תצטרכו לשייך אליו את סוגי הקבצים שעבורם הוא ימשש כברירת המחדל. זאת אתם כבר אמורים לדעת לעשות אם קראתם והבנתם את הפרקים הקודמים בסדרה זו. אגב: יש גם גרסה לסמארטפונים ולטאבלטים.

3. **הצימוק**: הדבר השלישי בו אני משתמש אינו תוכנה אלא אתר שכתובתו <http://editor.pho.to/edit> (יש נקודה בתוך המלה **pho.to**). אתר זה מאפשר לשפר ולְטִיב תמונות – אחת בודדת בכל פעם. בוחרים תמונה במחשב, והאתר יבצע **במהירות** את השינויים שבחרתם לעשות בה. כיון שזה אינו אתר עברי – ממשק המשתמש הוא כמובן בלעז. בדף הפתיחה של האתר רואים למעלה שורת אפשרויות, כמוצג פה משמאל, ובה ניתן לבחור

להוסיף לתמונה אפקטים משעשעים, לרטש פורטרט (Face Retouch) – שזה ממש דובדבן – לשפר תמונה באופן ידני (Editor) או באופן אוטומטי (Instant Fix) ועוד. בכל אפשרות שתבחרו, הצעד הראשון הוא לבחור תמונה לטיפול. אם תבחרו באפשרות Editor, תראו משמאל סרגל אנכי של כלי עבודה, כמוצג כאן משמאל, שמאפשרים גיזום תמונה, סיבוב שלה על צִיָּה, שיפור רמת התאורה, הקוֹנְטְרָסְט, הגוונים, החדות ועוד. תצטרכו להתנסות ממש בפועל בכל "הפנטזים" שהאתר מציע, והם רבים. כאמור לעיל, שיפור פורטרט (רטוש) הוא, בעיני, אולי הדובדבן שבקצפת. ראו את שתי התמונות להלן. השמאלית היא המקורית, והימנית היא לאחר שפני קבלו "איפור דיגיטלי" שהעלים קמטים והבהיר כתמי עור. וכל זה נעשה באופן אוטומטי לחלוטין. התוצאה, לעניות דעתי, מדהימה. נסו בעצמכם. לידעתכם: יש גרסה גם למכשירי אנדרואיד.

* מאת: לאה הראל

harelea@gmail.com

חילת החודש

ז'לת - ג'אנק פוד

* מאת: לאה הראל

עברית: שאו ציונה נס ודגל

נס הוא מוט או תורן – "עשה לך שרף ושים אותו על נס..." (במדבר כא,ח), כלומר נס שימש לסימן בולט הנראה למרחוק. ומכאן צירוף הלשון "העלה על נס" שפירושו "פרסם ברבים דבר מה בעל חשיבות רבה".

harelea@gmail.com

מאת: לאה קליין

ההכנה

להמס בסיר שוקולד חלב ומריר בחמאה מעל מים חמים ולקרר. בקערה אחת לערבב קמח עם מלח. בקערה שנייה לערבב את החומרים היבשים (נטיפי שוקולד, אגוזים וקוקוס). להקציף במיקסר 2 ביצים, סוכר, קפה, וניל (3-4 דקות). להוסיף את תערובת השוקולד המומסת הקרה. להוסיף את הקמח ולערבל. להוסיף את החומרים היבשים (נטיפי השוקולד, אגוזי פקן והקוקוס) בערבול איטי. לשים את המנג'טים הריקים בתבנית שקעים קטנים. למלא כל מנג'ט ב-2 כפיות מהעיסה. לא ללחוץ. לאפות בחום 175 מעלות כ-10 דקות או עד שבחוץ הכול נראה יבש וקריספי. לא לאפות יותר מדי. לקרר. לאכסן במקפיא את העוגיות במנג'טים בקופסה סגורה.

עוגיות שוקולד להקפאה

עוגיות טעימות מאוד שאפשר לשמור במקפיא לתקופה ארוכה ותמיד יש במה לכבד לאחר הפשרה קצרה.

- 60 גרם שוקולד חלב
- 170 גרם שוקולד מריר
- 2 כפיות חמאה
- 1/4 כוס קמח תופח
- קורט מלח
- 170 גרם נטיפי שוקולד מריר
- 200 גרם אגוזי פקן קצוצים
- 1/2 כוס קוקוס
- 2 ביצים
- 3/4 כוס סוכר
- 2 כפיות נס קפה
- 1/2 כפית תמצית וניל
- 40 מנג'טים קטנים

Cleah1@walla.com

מאת: אורה צרויה

משתמשים בו גם להזנת העור ולחיזוק שורשי השיער. הוכח כי שימוש בסרפד משפר באופן משמעותי מצבי אלרגיות המלוות בנזלת שקופה וטורדנית, ומחזק את המערך החיסוני. יש הממליצים להרתיח במים את שורש הסרפד. שתיית המים מסייעת להקטין פרוסטטה מוגדלת ומצמצמת דלקת בערמונית. מחקרים שנערכו על צמח הסרפד מראים כי הסרפד מעכב התפתחותם של דלקות שונות בגוף, כמו למשל דלקות פרקים. הסרפד ידוע ביכולתו להקל על כאבים הנגרמים על רקע של דלקות מפרקים.

הסרפד גם נחשב כצמח המנקה דם, ולכן יש לו השפעה על יעילות תפקודי כבד. הסרפד טוב לנשים מיניקות. הוא מסייע בהגברת זרימת חלב, והוא טוב גם לנשים הרות בגלל עושר הויטמינים והמינרלים שבצמח. אלה המחפשים תזונה בריאה משתמשים בסרפד כירק לכל דבר, ולכן יש המכינים ממנו מרק סרפד, פשטידות סרפד וקציצות סרפד. הוא גם משמש כתחליף לתרד או למנגולד, ויש המכינים ממנו חביתות סרפד וחליטות שונות, כגון חליטות תה וכדומה. חשוב מאוד להתייעץ עם מומחי תזונה ומומחים לצמחי מרפא. יש להקפיד לקנות את צמח הסרפד ומוצריו רק בבתי מרקחת ובתי טבע מוסמכים. **חשוב מאוד.** orazruya@walla.co.il

הסרפד: מבריא ומזין

צמח הסרפד הוא צמח הגדל ברוב ארצות העולם, אבל נפוץ בעיקר בארצות המתאפיינות במזג אויר ממוזג. הסרפד מגיע לגובה שבין 10 ס"מ ל-2.5 מטר, תלוי בזן. הוא מכוסה בשערות צורבות, ומי שבא אתם במגע עלול להיגרם לו גירוי המתבטא באדמומיות ובתחושת גירוד, וזאת בשל שערות הסרפד המכילות רעלנים, ביניהם חומצה פורמית, סרוטונין והיסטמין. מכאן שמו הלועזי urtica שנגזר מן המילה הלטינית urere שמשמעותה "לשרוף".

בארץ נפגוש את צמחי הסרפד בצדי הדרכים, ליד מעזבות ובאדמות עשירות בחנקן. בארץ ישנם ארבעה זני סרפד: שלושה חד שנתיים: **סרפד הכדורים, סרפד צורב, סרפד קרומי**, ואחד רב-שנתי, **סרפד החולה**. במקרא מופיע צמח הסרפד בנבואת נחמה בספר ישעיהו הנביא (פרק נ"ה) "תחת הנצצוץ יעלה ברוש ותחת הסרפד יעלה הדס".

כבר בימי קדם השתמשו הקדמונים בסרפד כצמח מרפא לריפוי מחלות דם, מחלות בדרכי השתן, מחלות בכליות ומחלות ריאומטיות. גם בימינו נחשב הסרפד **צמח מרפא** המסייע לטפל במחלות רבות ומגוונות וזאת בשל הויטמינים והמינרלים הרבים שהוא מכיל. כגון: ברזל, סידן, אשלגן, ויטמין C, B, K, A, E. משתמשים בו לטיפולים שונים כמו למשל באנמיה הנגרמת מחוסר ברזל.

טרוויה 31 ניסן-אייר תשע"ו - על עצמאות ועל מלחמה ושלוה בכלל
מאי 2016 מאת נח הורניק

שאלות	<ol style="list-style-type: none"> 1. מי כתב את הספר "בשדות פלשת – 1948" ? 2. מה נקרא בשם "דגל הדיו"?? 3. מי היה גנדי? בשל מה הוא ידוע? מי כונה בארץ בכינוי זה? 4. מה מקור שמה של העיר דימונה, פרט לשיר "סימונה מדימונה"? 5. מי היה רמטכ"ל מלחמת השחרור ב-1948 ומי שימש כרמטכ"ל בפועל ? 6. מי ומה הם טיראן וסנפיר? 7. מי היה הרמטכ"ל במבצע קדש (מלחמת סיני 1956) ? מי היה ראש הממשלה במלחמת ששת הימים (1967)? מי היו שר הביטחון והרמטכ"ל במלחמת ששת הימים ? 8. מהו קרב ורדן (Verdun) ? 9. מהו הסכם ורסאי ? 10. מהי ועידת סן-רמו ? 11. מה הקשר בין השאלות והתשובות 1-7 לעיל ולהלן (הנוגעות לעצמאות ישראל) לבין השו"ת 8, 9 ו-10 ?
תשובות	<ol style="list-style-type: none"> 1. כתב אותו העתונאי והפוליטיקאי אורי אבנרי, בו סיפר על עלילות יחידת רוכבי הגיפים "שועלי שמשון" שבמסגרתה לחם במלחמת העצמאות. 2. זה דגל ישראל מאולתר שנתלה על משטרת אום-רשרש, אילת בימינו, שנכבשה ע"י צה"ל ב-1949, ב-"מבצע עובדה" לכיבוש הנגב הדרומי. כיון שלא היה להם דגל תקני – הם ציירו דגל על סדין בעזרת דיו מעטים נובעים. תלה אותו אברהם ברן, לימים האלוף אברהם אדן, שהיה מפקד אוגדה 162 במלחמת יום הכפורים. 3. מהאטמה גנדי, לוחם חופש שהוביל את הודו להתנגדות בלתי אלימה נגד השלטון הבריטי בהודו, והביא לעצמאותה ב-1947. זה גם היה כינויו של אלוף רחבעם זאבי, ז"ל, שהיה שר התיירות, ונרצח בשנת 2001 בבית מלון בירושלים ע"י חוליית טרור מהחזית העממית לשחרור פלסטין. 4. המקור הוא מספר יהושע (ט"ו 22), בעת חלוקת הארץ לשבטים, ושם כתובה דימונה כאחת מערי הספר הדרומיות של שבט יהודה. 5. הרמטכ"ל הרשמי היה יעקב דורי, אך מפאת מחלתו שימש יגאל ידן כרמטכ"ל בפועל. 6. זה שמם של שני איים קטנים שנמצאים בנקודת החיבור של ים סוף למפרץ אילת, שיוצרים מעבר ימי צר שנקרא מיצרי טיראן. הם כיום בחדשות בגלל החזרתם מרשותה של מצרים לריבונותה של סעודיה. בשנת 1956 סגר גמאל עבד-אל-נאצר את המיצרים בפני שיטת ישראל, וגרם בכך לפרוץ "מבצע קדש". 7. משה דיין – היה רמטכ"ל במבצע קדש (1956); במלחמת ששת הימים (1967) לוי אשכול – היה ראש הממשלה; משה דיין – היה שר הביטחון ויצחק רבין – היה הרמטכ"ל. 8. זה קרב התשה אדיר שניטש במלה"ע ה-I, במשך 10 חודשים (פברואר-דצמבר 1916), בין צבאות צרפת וגרמניה, סביב העיר הצרפתית ורדן (Verdun) ומבצרה. במהלך הקרבות היו לשני הצדדים כמיליון נפגעים, ובהם מעל לרבע מיליון הרוגים. המפקד וגיבור אותו קרב היה המרשל הצרפתי פֶּטֶן. לימים, במלה"ע ה-II, הוא היה מנהיג וישי ושיתף פעולה עם הנאצים בצרפת. לפיכך, הוא נשפט לאחר תום מלחמת-העולם-השנייה – כבוגד. 9. זה הסכם הכניעה שחתמה גרמניה ב-1919, לאחר תום מלה"ע ה-I, עם "מדינות ההסכמה" – ארה"ב, אנגליה וצרפת – באולם המראות בארמון ורסאי. על בסיס הסכם זה הוקם חבר הלאומים, שהיה הארגון שקדם לאו"ם. 10. זו היתה ועידה בינ"ל – שיש לה גם השלכות על מדינת-ישראל כיום – שאותה קיימו "מדינות ההסכמה" באפריל 1920, לפני 96 שנים בדיוק, בעיר סן-רמו שברביירה האיטלקית. הועידה התכנסה כדי לדון בחלוקת שטחי האימפריה העות'מנית בין המנצחים. נתקבלו בה מספר החלטות בעלות השלכות על מדינת-ישראל. בוועידה ניתן לבריטניה המנדט לשלוט בארץ-ישראל, ממזרח וממערב לירדן, ולהקים בה את "הבית הלאומי לעם היהודי בארץ-ישראל", וזאת על-פי הצהרת בלפור מ-2 בנובמבר 1917. לצערנו הבריטים לא מימשו זאת כך. 11. מלחמה ושלוה, הם תהליכים שמלווים את העולם משחר ימיו. לצערנו טרם הגענו למימוש חזון ישעיהו: "וְיָכַתְתוּ חֲרָבוֹתָם לְאֵתִים, וְחִנְיֹתֵיהֶם לְמִזְמֵרוֹת, לֹא-יֵשָׂא גּוֹי אֶל-גּוֹי חֶרֶב וְלֹא-יִלְמְדוּ עוֹד מִלְחָמָה". האם אנו בעיצומו של מימוש חזון זה? שתי מלחמות העולם שעברנו (וזו שאנו עתה בעיצומה?) עדיין מזעזעות את העולם. קרב ורדן ושאר קרבות מלה"ע ה-I, גרמו, בסופו של דבר, להפסדן של גרמניה ואוסטרו-הונגריה באותה מלחמה, והיוו שלב שהוביל להסכם ורסאי; שהביא לקיום וועידת סאן-רמו שנתנה גושפנקה בינלאומית להכרזה על הקמת בית לאומי לעם היהודי בא"י. הסכם ורסאי, שנחשב כביזיון עמוק לגרמניה, היה גם שלב מוביל בדרך לעליית היטלר (ימ"ש) לשלטון ולפרוץ מלה"ע ה-II, על כל תוצאותיה – כולל תקומת ישראל. לכן, ניתן לראות את כל אלה יחד כשלבים בשרשרת של תהליכים היסטוריים, שהביאו להקמת מדינת ישראל ולשגשוגה, על כל המשתמע מכך.

פסטיבל אביב

יום רביעי 18/5/16

בשעות 10:00-17:00

במרכז תעסוקה כושר ופנאי ההגנה 114 רעננה

בתכנית:

- ♥ בית קפה ♥ מוזיקה ♥ שירה בציבור
- ♥ בינגו נושא פרסים ♥ ריקודי בטן ♥ יד-2
- ♥ דוכנים ♥ סדנא לנשים ♥ יוגה ומדיטציה
- ♥ מתנות ♥ ספרים ♥ כלי בית ♥ צ'קונג
- ♥ מתחם טיפולים ♥ סדנת מנדלות

ועוד הפתעות... כולם מוזמנים...

כל ההכנסות לעמותה לאזרח הוותיק רעננה

נשמח לקבל תרומות: ספרים. מתנות. יד-2. כלי בית.

תכשיטים. תמונות. ריהוט קטן. תיקים... ועוד...

לפרטים - טל. 7720707

והשנה גם... מפגשים מיוחדים:

08:30	"חמשת היסודות רפואה סינית" מאיה תירוש
10:15	פרופ' רפי אלדור "כנגד כל הסיכויים" מפגש מרתק
11:15	סדנת מנדלות עם תמר שחר (כולל חומרים)
10:00-11:30	"יוצאים מהקופסא" סדנאות משחקים... חוויתי
11:30-13:00	סדנא לנשים "נגיעות לחיים בריאים" בהנחיית ורד טל ריבלין
16:00	סדנת ריקודי בטן עם עדנה אומדי

כל הסדנאות ללא תשלום

כולם מוזמנים

מותנה בהרשמה מראש בטל. 7720707

התעמלות בריאותית

* חיזוק הגב

* יציבה נכונה

* אימון אישי

אסתר בורשטין

20 שנות ניסיון כמאמנת אישית ברעננה

050-8212089

העמותה למען האזרח הוותיק - רעננה
פרויקט ח.י.ל.

דרושים מתנדבים אוהבי ספורט, ללימוד משחק ה"פסאנק"

משחק זריקת כדורי ברזל במגרש פתוח. (משחק צרפתי)
המתנדבים שילמדו את המשחק בקורס,
ישמשו נאמנים למשחק
ויחנכו בודדים או קבוצות של אזרחים ותיקים.
יפתח קורס חדש בחודש מאי בשעות הבוקר.

לפרטים והרשמה: מרים זכות 052-2546043

העמותה למען האזרח הוותיק - רעננה
רח' ההגנה 114, פינת רחוב חנה סנש, רעננה
טלפון: 09-7747041 / פקס: 09-7729320

מרכז יום לקשיש ברעננה

תוכניות מיוחדות לחודש מאי 2016

- יום שני 02.05.16 בשעה 11:00 - טקס של פרויקט "פרח לניצול" בנוכחות ראש העיר. הרצאה של תת-אלוף אורי מנוס
- יום חמישי 05.05.16 בשעה 10:30 - טקס ליום השואה והגבורה והרצאה של קצין משטרה בנושא יחידה 06, שלכדה את אדולף אייכמן
- יום רביעי 11.05.16 בשעה 10:30 - טקס ליום הזיכרון לחללי מערכות ישראל ונפגעי האיבה עם תלמידי ישיבת בני עקיבא
- יום חמישי 19.05.16 בשעה 10:30 - מסיבת יום הולדת לחברים ילידי מאי והופעה של הזמרת עינת בנימין
- יום חמישי 26.05.16 בשעה 10:30 - מסיבת ל"ג בעומר.

מכירות במרכז בחודש מאי 2016

המכירות תתקיימנה ברחבת הכניסה בין השעות 10:00-12:00:

- יום ראשון 08.05.16 מכירת בגדי נשים.
- יום שני 16.05.16 מכירת הלבשה תחתונה ובגדי ילדים לנכדים.
- יום רביעי 25.05.16 מכירת נעלי בריאות.
- יום שני 30.05.16 מכירת בגדי נשים.

* ייתכנו שינויים בתכנית. נא להתקשר יום לפני.

נא להתקשר למרכז יום לקשיש ולהרשם ☎ 09-7714598